

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

СОФИЯ

Вх. № ...НЧ1 - 14

14.01.2023 г.

СТАНОВИЩЕ

Относно: научната дейност на кандидата главен асистент д-р Ваня Илиева Акова, за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1. Растениевъдство, научна специалност "Овоощарство".

Член на научното жури: проф. д-р Хриска Манушева Ботева, Институт по зеленчукови култури "Марица" – Пловдив, научна специалност "Зеленчукопроизводство", назначена за член на научно жури със Заповед № РД 05-211 /22.11.2022 год. на Председателя на ССА.

Главен асистент д-р Ваня Илиева Акова е единствен кандидат в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“, за нуждите на научен отдел "Агротехника и растителна защита" към Институт по овоощарство, гр. Пловдив, обявен в Държавен вестник брой 75 от 20.09.2022 г. Документите по конкурса са изгответи съгласно изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за прилагане на закона в ССА.

I. Наукометрични показатели на представената научна продукция

Гл. ас. д-р Ваня Илиева Акова изпълнява и надвишава минималните наукометрични изисквания, за академична длъжност „доцент“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина. От представената обобщена справка при задължителни за академичната длъжност „Доцент“ общо 400 точки, д-р Ваня Илиева Акова представя доказателствен материал за получени общо 484.2 точки. По групи показатели точките се разпределят както следва:

По Показатели А – Дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“ – минимум 50 точки при изискуеми 50 (изпълнение 100%); Показател В – изпълнение 155.7 точки при изискуеми 100 точки (преизпълнение с 55.7%); Показател Г – изпълнение 203.5 точки при изискуеми 200; Показатели Д – 75 точки при изискуеми минимален 50 точки (преизпълнение с 50%).

В посочените общо 26 публикации, гл. ас. д-р Ваня Акова е самостоятелен автор в 2 публикация, а в 9 публикации е първи автор. На

английски език са 19 публикации (73,1 %). Публикуването на статиите на английски език и в реферирани издания е положителен атестат за популярзирането на получените научните резултати у нас и в чужбина.

II. Основни направления в изследователската дейност на кандидата и най-важни научни приноси

Представените публикации отразяват резултатите от научноизследователска работа по актуални проблеми насочени към торенето, като елемент от технологията за отглеждане на овощните култури. Голяма част проучвания са свързани с възможностите за контейнерно производство на овощен посадъчен материал. Обобщени са технологичните подходи: оптимално подхранване с азотен тор; влиянието на обема на контейнера върху растежа; хранителния статус и физиологичните прояви на редица овощни култури. Изследванията имат и екологичен аспект. С цел производство на екологична продукция и ограничаване приложението на синтетични торове част от експерименталната дейност е свързана с използване на биопродукти.

Приемам авторската справка за приносите. Формулирани са научни, научно-приложни и методологични приноси, от които по-съществените са:

Обобщени са технологичните подходи, относно производството на овощен посадъчен материал в контейнери (4.25); Проследено е влиянието на торенето с комбиниран тор (дози и срокове) върху растежа, хранителния статус и физиологичните прояви на кайсия (4.7); праскова (4.12); орех (4.14); череша (4.16) върху различни подложки и оптималната доза за подхранване с амониев нитрат на орехови растения (публикация 4.4.); Установено е влиянието на обема на контейнера (4.19., 4.24.), върху растежа и хранителния статус на черешови растения (4.15.).

Разработен е протокол за *in vitro* размножаване на черешовата подложка Gisela 6 (*Prunus cerasus L. × Prunus canescens L.*), при който за първи път е използвана флоатинг система (4.5.).

Проучено е влиянието на различни торови норми на биопродуктите Лумбреко, Агрифул и Хумустим върху добива, химичния състав на плодовете; съдържанието на хлорофил; фотосинтетични пигменти и основни хранителни елементи в листата на прасковения сорт Глоухайвън, присаден на вегетативна подложка GF677 (4.10., 4.11., 4.20, 4.18, 4.22).

III. Значимост на получените резултати (цитируемост и разпознаваемост на кандидата в научните среди)

За настоящия конкурс Гл. ас. д-р Ваня Акова е представила пет цитирания, от които четири в SCOPUS и едно цитиране в Web of Science.

Кандидатът е участвал в 25 научни форуми, от които 12 в чужбина и 13 в България, което е добър аnestат и принос за популяризиране на резултатите от нейната научно-изследователска дейност.

IV. Инициативност и умения за ръководене на научни изследвания.

Допълнителни дейности (експертна дейност, участие в редакционни колегии, преподавателска активност, обучения и специализации и др.)

Гл. ас. Акова е участвала в работила по общо 11 научно-изследователски проекта, както следва:

- Проекти финансиирани от МОН - 5 броя, от които:
 - Ръководител - проект „Агробиологични проучвания на новата сливова подложка Docera 6 с оглед намаляване разпространението на вируса на шарката в овощните градини на България“
 - Участник - в 4 проекта.
- Проекти финансиирани ССА - 6 проекта.

V. Критични бележки, въпроси и препоръки към кандидата

Нямам сериозни забележки относно представената научна продукция. Препоръките към кандидатката са да задълбочи проучванията си в посока на използване на органични източници, с цел рецуциране на минералното торене и производство на екологична продукция. Да акцентира върху самостоятелни изследвания и популяризира резултатите от научните си разработки в научнопопулярни статии, технологии, брошури, които да достигнат до земеделските производители.

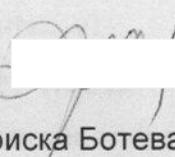
ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените за участие в конкурса документи на гл. ас. д-р Ваня Илиева Акова отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията

и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ССА.

Това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната дейност на кандидата и да предложа гл. ас. д-р Вания Илиева Акова да се назначи на академичната длъжност „**Доцент**“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1. Растениевъдство и научна специалност "Овоощарство", в научен отдел "Агротехника и растителна защита" на Институт по овоощарство, гр. Пловдив.

Дата: 05. 01. 2023 год.
Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:
(проф. д-р Хриска Ботева)

OPINION

Regarding: the scientific activity of the candidate Ch. assistant professor PhD. Vanya Ilieva Akova, for the occupation of the academic position "Associate professor" in the field of higher education 6. Agricultural sciences and veterinary medicine, professional direction 6.1. Crop science, scientific specialty "Vegetable productions".

Member of the scientific jury: Prof. Dr. Hriska Manusheva Boteva, The "Maritsa" Vegetable Crops Research Institute - Plovdiv, scientific specialty "Vegetable Production", appointed as a member of the Scientific Jury according to Order No. RD 05-211 /22.11.2022 of the Chairman of the Agricultural Academy.

Ch. Assistant professor Vanya Ilieva Akova is the only candidate in the competition for the academic position of "associate professor", for the needs of the scientific department "Agrotechnics and Plant Protection" at the Institute of Fruit Growing, Plovdiv, announced in the State Newspaper №75/20.09.2022.

The documents for the competition have been prepared in accordance with the requirements of the Law on the Protection of the Rights of Person with Disabilities, the Law on the Application of the Law and the Regulations for the Application of the Law in the Agricultural Academy.

I. Scientometric indicators of the presented scientific production

Ch. Assistant Professor Vanya Ilieva Akova fulfills and exceeds the minimum scientometric requirements for the academic position of "docent" in the field of higher education 6. Agricultural sciences and veterinary medicine.

From the presented summary report with a total of 400 points mandatory for the academic position "Docent", Dr. Vanya Ilieva Akova presents evidence for a total of 484.2 points obtained. By groups of indicators, the points are distributed as follows:

According to Indicators A - Dissertation work for the award of the ONS "Doctor" - minimum 50 points out of the required 50 (implementation 100%); Indicator C – performance 155.7 points out of required 100 points (over performance by 55.7%); Indicator D – performance 203.5 points out of the required 200; Indicators D – 75 points with a required minimum of 50 points (50% over performance).

In the indicated total of 26 publications, Ch. assistant professor Vanya Akova, MD, is the independent author of 2 publications, and the first author of 9 publications.

19 publications (73.1%) are in English. The publication of the articles in English and in refereed editions is a positive certificate for the polarization of the obtained scientific results at home and abroad.

II. Main directions in the candidate's research activity and most important scientific contributions

The presented publications reflect the results of research work on current problems focused on fertilization, as an element of the technology for growing fruit crops. A large number of studies are related to the possibilities for container production of fruit planting material. The technological approaches are summarized - optimal nutrition with nitrogen fertilizer; the influence of the volume of the container on the growth, nutritional status and physiological manifestations of a number of fruit crops. Research also has an ecological aspect. In order to produce ecological products and limit the application of synthetic fertilizers, part of the experimental activity is related to the use of bioproducts.

I accept author reference for contributions. Scientific, scientific-applied and methodological contributions have been formulated, of which the most significant are: The technological approaches regarding the production of fruit planting material in containers are summarized (4.25.); The influence of fertilization with combined fertilizer (doses and timings) on the growth, nutritional status and physiological manifestations of apricot was monitored (4.7); peach (4.12); walnut (4.14); cherry (4.16) on different rootstocks and the optimal dose of ammonium nitrate feeding of walnut plants (publication 4.4.); The influence of the volume of the container (4.19., 4.24.), on the growth and nutritional status of cherry plants (4.15.).

A protocol for in vitro propagation of the cherry rootstock Gisela 6 (*Prunus cerasus L. × Prunus canescens L.*) was developed, in which a floating system was used for the first time (4.5.).

The influence of different fertilizer rates of the organic products Lumbreco, Agriful and Humustim on the yield, the chemical composition of the fruits was studied; chlorophyll content; photosynthetic pigments and essential nutrients in the leaves of the peach variety Glowhaven grafted on rootstock GF677 (4.10., 4.11., 4.20, 4.18, 4.22).

III. Significance of the obtained results (cifiability and recognition of the candidate in scientific community)

For the current competition Ch. assistant professor Vanya Akova, PhD, has presented five citations, of which four in SCOPUS and one citation in Web of Science.

The candidate has participated in 25 scientific forums, of which 12 abroad and 13 in Bulgaria, which is a good anaesthetic and a contribution to the popularization of the results of her research activities.

IV. Initiative and research management skills. Additional activities (expert activity, participation in editorial boards, teaching activity, trainings and specializations, etc.)

Ch. Associate Professor Akova participated in works on a total of 11 research projects, as follows:

➤ Projects financed by the Ministry of Education and Culture - 5 of which:

- Project manager - "Agrobiological studies of the new plum rootstock Docera 6 with a view to reducing the spread of the smallpox virus in the orchards of Bulgaria"

- Participant - in 4 projects.

➤ Projects financed by SSA - 6 projects.

➤

V. Critical notes, questions and recommendations to the candidate

I have no serious objections to the scientific production presented. The recommendations to the candidate are to deepen her studies in the direction of using organic sources in order to reduce mineral fertilization and produce ecological products. To emphasize independent research and popularize the results of its scientific developments in popular science articles, technologies, brochures to reach farmers.

CONCLUSION

The documents presented for participation in the competition of ch. assistant professor Vanya Ilieva Akova, PhD, meets the requirements of the law for development of the academic staff in the Republic of Bulgaria and Regulations on the terms and conditions for obtaining scientific degree and for holding academic position in the Agricultural Academy.

This gives me the reason to evaluate **POSITIVELY** the overall activity of the candidate and to propose Ch. assistant professor Dr. Vanya Ilieva Akova to be

appointed to the academic position "Associate professor" in the field of higher education 6. Agricultural sciences and veterinary medicine, professional direction 6.1. Crop protection and scientific specialty "Fruit growing", in the scientific department "Agrotechnics and plant protection" of the Institute of Fruit Growing, Plovdiv.

Date: 10. 01. 2023.

Plovdiv

PREPARED THE OPINION:

(Prof. Dr. Hriska Boteva)